

השורשים שלי / מיכל קציר

נכתב לטקס אזכרת נשמות - יום כיפור תשפ"ד [ספטמבר 2023]

גדלנו והתחנכנו בקיבוץ של השומר הצעיר, תמיד בדגש של חילוניות מוחלטת, ודווקא זו הסיבה שאני רוצה להתחיל במשפט מבראשית פרק ב' פסוק טו: "וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְנַיְחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן לַעֲבֹדָה וּלְשִׁמְרָה".

בימים המורכבים והמדאיגים האלו, שעוברים עלינו, בהם אומרים עלינו ששכחנו מה זה להיות יהודים, בוער בי הצורך לדבר על ההורים שלי, על הבית בו גדלתי. אני מזכירה לעצמי, שההורים שלי מעצם היותם, נטעו בי אהבה גדולה לארץ הזאת שלנו, למדינה, לעם. הם העניקו לי הרגשת שייכות ושותפות גורל, חינכו אותי כיהודייה גאה, וישראלית מחוברת לשורשים. ההורים שלי לא דברו ציונות, הם עשו ציונות, עשו כל דבר בהתכוונות גדולה ומתוך אהבה לארץ הזאת שלנו.

כמו עץ הפיטולקה שאמא שלי הביאה ממקווה ישראל ונטעה אותו במרכז הקיבוץ. עץ הפיטולקה לא היה העץ הראשון שאמא שלי נטעה. אני רוצה לספר על עוד שורשים וחיבור הזה לאדמה, לארץ שלנו.

אבא נולד בישראל. מה שאפיין אותו במיוחד היה אהבת האדם והאדמה. בילדותו שיחק בחברת ילדים ערבים ושלט בעברית ובערבית באותה מידה. כך כל נושא דו קיום בשלום היה חלק בלתי נפרד מאורח חייו.

אמא התעקשה ללמוד במקווה ישראל כי רצתה ללמוד חקלאות. היא הייתה לתלמידה הראשונה בבית הספר, שעד אותו זמן למדו בו רק בנים.

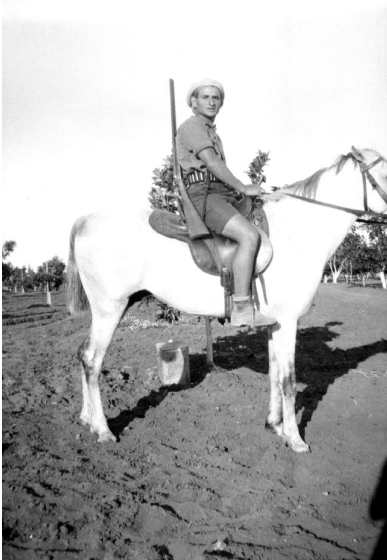
תוך כדי הלימודים, העבודה בחקלאות ואימוני הנשק הסודיים, הורי התאהבו ונולד אחינו הבכור יוסי (הקרוי על שם סבא יוסף ליזנסקי איש ניל"י).

כשסיימו את לימודיהם, קרל נטר שלח קבוצת תלמידים ממקווה לסביבת יקנעם המושבה, במטרה לעבד את האדמות שנרכשו על ידי חנקין - לנטוע עצים, להדריך את תושבי יקנעם שקיבלו חלקות אדמה, ולשמור מפני פורעים שלא השלימו עם ההתיישבות היהודית באזור. כך התחלקו התפקידים בין אמי ואבי, כנאמר למעלה: לעובדה ולשומרה - אמא על הנטיעות, ואבא על השמירה.

כשהגיעו לעבודה בוקר אחד ומצאו כי שני השומרים, יואש ויצחק נרצחו בלילה, תגובתה המיידית של אמא שלי, גאולה, הייתה: "ניטע שני ברושים לזכרם". ואכן אלו שני הברושים הנטועים בעמק השלום עד היום. אבא הציע להקים עמדות שמירה משופרות, ואחת מהן עדיין עומדת על תילה.

כשעלו לקיבוץ עין השופט, מעט אחרי הקמתו, אמא המשיכה שנים רבות לנטוע עצים ולטפח את הנוי באהבה רבה. היא סיפרה איך לעגו לה אחרי לילות סערה, כשמצאו את שתילי העצים שכובים על האדמה... אמא, כדרכה, מחתה את הדמעות ואת הזיעה, שתלה שוב והשקתה כל צמח בדאגה ובאהבה גדולה.

אבא עסק בתפקידים שונים בצבא, עבד בחקלאות עוד שנים רבות, והקים את משק החי במוסד הרי אפרים, הידוע לטוב.

ככה מתאים לי להתחבר לשיר של פנייה ברגשטיין "שתלתם ניגונים בי אבי ואמי..." וכמו עץ
הפיטולקה שידע משברים וסערות, כך גם משפחתי.... ותמיד, גם כשלא היה קל, זכיתי לכבוש
ברגליים שבילים רבים בארץ שלנו, להכיר כל פרח, להתלהב מכל ציפור וליהנות מצילם של
העצים.

זאת היהדות שלי, זאת האהבה שלי למקום ואלו השורשים שלי.